

مبارزه علیه پول شویی با تأکید بر FATF

طاهره هاشم پور^۱

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حقوق بین الملل، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، تهران، ایران

چکیده

پول شویی، عبارت است از هر نوع عمل یا اقدام به عمل برای مخفی کردن یا تغییر ظاهر هویت نامشروع حاصل از فعالیت‌های مجرمانه، به گونه‌ای که وانمود شود این عواید از منابع قانونی سرچشمه گرفته است. پول شویی یا تطهیر پول فعالیت‌های مجرمانه در مقیاس بزرگ، گروهی، مستمر و درازمدت است که می‌تواند از محدوده سیاسی یک کشور مفروض نیز فراتر رود. پول شویی آثار زیانبار بر اقتصاد، جامعه و سیاست دارد. آلوده شدن و بی‌ثباتی اقتصاد، تضعیف بخش خصوصی و برنامه‌های خصوصی‌سازی، کاهش کنترل دولت بر سیاست‌های اقتصادی، فاسد شدن ساختار حکومت، بی‌اعتمادی مردم، بی‌اعتباری دولت‌ها و نهادهای اقتصادی کشور، گسترش تجارت‌های خلاف، بالا رفتن هزینه‌های دولت و هزینه‌های مراقبت‌های پزشکی، کاهش درآمدهای مالیاتی دولت، ایجاد عدم ثبات و پایداری در بازار جهانی، صدمه رساندن به تلاش‌های جهانی برای ایجاد بازارهای آزاد و رقابتی و اختلال در رشد اقتصاد ملی و... تنها بخشی از این آثار است. در این مقاله برآنیم که راه‌های مبارزه علیه پول شویی با تأکید بر FATF را بیان و تحلیل نماییم.

واژه‌های کلیدی: صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی، گروه ویژه اقدام مالی (FATF)، پول شویی، تروریسم.

مقدمه

پول شویی یک تهدید جدی برای سیستم مالی همه کشورها محسوب می‌شود و بعضاً صدمات جبران‌ناپذیری را به حاکمیت دولت‌ها نیز وارد می‌نماید. در این بین یکی از عمده‌ترین دلایل تقویت و تداوم عملیات‌های تروریستی در جهان تداوم تأمین مالی این گروه‌ها می‌باشد. وجود منابع مالی از ارکان اساسی وقوع تروریسم است و اهمیت فراوان منابع مالی در ایجاد و بقای سازمان‌های تروریستی، موجبات استفاده از تدابیر پیشگیرانه در رابطه با ابزارهای مالی موردتوجه تروریست‌ها را فراهم می‌کند. با توجه به اساسی بودن نقش منابع مالی در وقوع تروریسم، این منابع نقش تعیین‌کننده‌ای در مبارزه با تروریسم ایفا می‌کنند و می‌توان با تنظیم تدابیر پیشگیرانه بر این رکن مهم، از طریق ایجاد مانع در مسیر تأمین مالی تروریست‌ها، امر مهم پیشگیری و کاهش تروریسم را به‌طور موفقیت‌آمیزی انجام داد.

۱- راهکارهای مقابله با تأمین مالی تروریسم در اسناد ملی و بین‌المللی

۱-۱- بررسی حق شرط‌های مقرر در خصوص کنوانسیون‌ها

در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی لایحه الحاق به کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم مورد بررسی قرار گرفت و درنهایت با ۶ شرط به تصویب اعضای کمیسیون رسید.

در ماده واحده این لایحه آمده است که؛ به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم (مصوب ۱۳۷۸/۹/۱۸ برابر با ۹ دسامبر ۱۹۹۹ مجمع عمومی سازمان ملل متحد) مشتمل بر یک مقدمه، ۲۸ ماده و یک پیوست را با اعلام شروط زیر پذیرفته و پس از اطمینان از خروج ایران از لیست سیاه گروه ویژه اقدام مالی (FATF) سند الحاق را نزد امین اسناد تودیع نماید. دولت موظف است به محض آگاهی نسبت به اعتراض احتمالی سایر اطراف متعاقد و یا عدم خروج ایران از لیست مذکور، به مجلس شورای اسلامی گزارشی جهت اتخاذ تصمیم مقتضی تقدیم نماید. (مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۸: ۲)

همچنین در تبصره این لایحه آمده است؛ امضاء این قانون توسط رئیس‌جمهور بعد از اعلام «گروه ویژه اقدام مالی» FATF مبنی بر خروج ایران از لیست سیاه انجام خواهد شد. اعلامیه‌ها و شروط الحاق به این کنوانسیون نیز به شرح زیر است:

- دولت جمهوری اسلامی ایران به‌موجب جزء (۱) بند (۲) ماده (۲) کنوانسیون، اعلام می‌نماید که مفاد آن دسته از کنوانسیون‌ها و پروتکل‌های مندرج در پیوست کنوانسیون که به عضویت آن‌ها درنیامده است را به‌عنوان بخشی از کنوانسیون تلقی نمی‌نماید و الزام‌آور شدن مفاد ماده (۲۳) در خصوص اصلاح فهرست موافقت‌نامه‌های منضم به کنوانسیون برای جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت اصول ۷۷ و ۱۲۵ قانون اساسی است.

- جمهوری اسلامی ایران با نظر به اصول و هنجارهای حقوق بین‌الملل تا زمان پذیرش کنوانسیون از جمله کنوانسیون ۱۹۹۹ سازمان کنفرانس اسلامی و قطعنامه‌های مرتبط ملل متحد از جمله قطعنامه ۲۶۲۵ و ۱۵۱۴ تعریف عمل تروریستی را مشتمل بر مبارزات مشروع مردمی از جمله سلطه استعماری و اشغال خارجی نمی‌داند و نسبت به اطراف متعاقدی که قلمرو عمل تروریستی را مستند به زیر بند (ب) بند (۱) ماده (۲) کنوانسیون مشتمل بر این مبارزات می‌دانند، تنها در حدود پیش گفته، متعهد می‌داند و اعلام می‌دارد ماده ۶ کنوانسیون ارتباطی به این حق ندارد. این مبارزات فارغ از انگیزه آن مجاز و مشروع است و اعمال تروریستی به هر انگیزه‌ای ممنوع است.

- موضوع بند (۱) ماده (۲۴) کنوانسیون در خصوص جمهوری اسلامی منوط به رعایت اصل ۱۳۹ قانون اساسی است و بند (۲) ماده (۷) کنوانسیون و موضوع ماده (۱۷) کنوانسیون در چارچوب قوانین داخلی اعمال خواهد شد.
- صلاحیت مقرر در بند ۵ ماده ۹ کنوانسیون برای کمیته بین المللی صلیب سرخ تنها در چارچوب اسناد حقوق بشر دوستانه لازم الاجرا برای جمهوری اسلامی ایران پذیرفته می‌شود.
- مفاد کنوانسیون در موارد تعارض با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لازم‌الرعایه نمی‌باشد.
- الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون به معنای شناسایی و برقراری ارتباط با رژیم اشغالگر صهیونیستی نیست. (مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۸: ۲)

۱-۲- تدابیر پیشگیرانه بانکی

از آنجایی که امروزه مؤسسات بانکی و مالی نقش بسیار مهمی را در نقل و انتقالات پولی ایفا می‌کنند و از آنجایی که بخش اعظمی از منابع مالی تروریست‌ها در همین نقل و انتقالات بانکی در گردش است، این دسته از مؤسسات می‌توانند نقش قابل توجهی در مبارزه با تأمین منابع مالی تروریسم ایفا کنند.

۱-۲-۱- ایجاد سامانه های یکپارچه بانکی

سامانه های یکپارچه بانکی یا سیستم بانکداری متمرکز گونه ای از بانکداری است که طی آن کلیه اطلاعات و تعاملات مالی در یک واحد اطلاعات مرکزی ثبت و نگهداری می‌شوند. ویژگی این سامانه ها این است که نقش نیروهای انسانی در انجام عملیات کم‌رنگ شده و به این ترتیب از تداخلات سودجویانه احتمالی افراد جلوگیری می‌شود.

از نقش های اصلی سیستم های مدیریتی در بانکها و مؤسسات مالی آن است که بتوانند بحث هایی چون ریسک، ثقل و پول شویی را مدیریت کنند. ایجاد سیستم یکپارچه بانکی در هر کشوری میتواند این مدیریت را به درستی اجرا کند.

با استفاده از سیستمهای یکپارچه بانکی می‌توانیم هرگونه تخلف جهت بودجه رسانی به تروریست‌ها را شناسایی کنیم.

۱-۲-۲- نظارت‌های بانکی و مالی

کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم مصوب ۱۹۹۹ و قطعنامه مهم ۱۳۷۳ شورای امنیت از مهمترین اسناد مبارزه با تأمین مالی تروریسم هستند. در این قوانین برای دولتها الزاماتی در نظر گرفته شده تا در دستور کار مؤسسات مالی و بانکی خود قرار دهند تا بتوان مبارزه موفق در جهت مهار تروریسم انجام داد.

الزامات کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم با مطالعه ماده ۱۸ کنوانسیون مقابله با تأمین مالی تروریسم و نیز مواد ۱۳ و ۱۴ قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم ایران مصوب سال ۱۳۹۴ روشن می‌شود یکی از مواردی که در این راستا مطرح شده است، ملزم شدن سازمان‌های پولی و مالی به شناسایی دقیق مشتریان است.

از دیگر الزاماتی که میتوان راجع به آن صحبت کرد، الزام مؤسسات مالی و بانکی به نگهداری پنج ساله اطلاعات مبادلات مالی افراد اعم از داخلی یا بین المللی است. نگهداری این اطلاعات موجب می‌شود تا در صورت ایجاد هرگونه شک نسبت به مبادلات، پیگیری آنها ممکن باشد

در قانون ایران نیز طبق ماده ۱۴ عملیات مشکوک باید به شورای عالی مبارزه با پول شویی گزارش شوند. اگر مؤسسات بانکی و مالی الزامات مربوطه را وارد دستورالعمل های خود کنند و با اهتمام کامل به اجرای این الزامات پایبند باشند، مبادلات مالی با دقت فراوانی انجام میشود و می توان موانع مستحکمی در جهت تأمین مالی تروریسم از طریق عملکردهای بانکی ایجاد کرد. (صبوری پور و علی پور، ۱۳۹۷: ۱۳۷)

۳-۲-۱- محدودیت سقف حسابهای بانکی

افراد با توجه به توانایی های مالی خود اقدام به سپرده گذاری های مختلف می کنند و رویکردهای بانکی به گونه ای است که معمولاً مانعی بر سر راه این سپرده گذاری ها قرار نمی گیرد، لذا افراد میتوانند آزادانه مبالغ مختلفی را در بانکهای مختلف به ودیعه بگذارند. شاید بتوان با ایجاد محدودیت هایی در راه این سپرده گذاری ها، مانعی جهت تأمین بودجه های گروه های تروریستی ایجاد کرد.

گرچه این عمل میتواند منافی آزادی افراد باشد، اما به نظر میرسد در راه برقراری صلح و امنیت بین المللی، محدود شدن آزادیهای بشر میتواند توجیهی منطقی داشته باشد. ضمن آنکه بانکها و مؤسسات مالی می توانند با دریافت گزارشهایی از افراد و آگاهی از حسن نیت آنها، این محدودیتها را به طور مودی حذف کنند.

۴-۲-۱- مسدود کردن حساب های مشکوک

توصیه ویژه سوم گروه FATF نیز بلوکه کردن دارایی های تروریستی را پیشنهاد می دهد. آنچه ما به دنبال مطرح کردن آن هستیم مسدود کردن حسابهای مشکوک به تأمین مالی تروریسم در جهت ایجاد مانع در تحقق تروریسم است.

بدین ترتیب حسابهایی که مشکوک به انجام بودجه رسانی به گروههای تروریستی هستند، مسدود میشوند تا بررسی کامل درباره آنها صورت گیرد. طبق قوانین معاملات و حسابهای مشکوک به واحدهای مربوطه مانند شورای عالی مبارزه با پول شویی در ایران یا واحد FIU^۱ گزارش می شوند.

۳-۱- تدابیر غیربانکی

در کنار نقش قابل توجه مؤسسات مالی و بانکی در مبارزه با تأمین منابع مالی تروریسم، تدابیر دیگری نیز مطرح است که هرچند جزء راهکارهای اتخاذی مؤسسات مالی و بانکی محسوب نشوند، می توانند دولتها را در جهت تأمین نشدن بودجه های تروریست ها یاری کنند.

۱-۳-۱- اجرای کیفرهای مالی

یکی از روش هایی که می تواند در مهار تروریسم مؤثر واقع شود، استفاده دولتها از مجازات مالی است. با توجه به اینکه به دنبال جلوگیری از تروریسم از طریق مهار منابع مالی هستیم، استفاده از مجازات مالی می تواند مجازات مناسبی محسوب شوند.

تروریست ها در صورت نداشتن بودجه نمیتوانند با موفقیت عملیات مجرمانه خود را اجرایی کنند. بنابراین کیفرهای مالی میتوانند جنبه های ارباب انگیز بسیار بالایی داشته باشند. همچنین اگر این کیفرها اعمال شوند، منابع حاصل شده که به نفع

^۱ Financial Intelligence Unit.

خزانه های عمومی دولتها است، میتواند در جهت مقابله با تروریسم استفاده شود و بخش اعظمی از هزینه های دولتها در جهت مقابله با تروریسم را پوشش دهند. (صبوری پور و علی پور، ۱۳۹۷: ۱۴۱)

۲-۳-۱- پیشگیری از پول شویی

برای مهار پول شویی قوانین مختلفی در سطوح ملی و بین المللی وجود دارد، به ویژه توصیه های گروه کاری FATF نقش مهمی را در ایفای این رسالت به عهده دارند. انجام اقداماتی همچون شناسایی دقیق مشتری ها، شناسایی دقیق مؤسسات مالی و کارگزاران مربوطه، بررسی معاملات مشکوک و گزارش دهی این معاملات، جرم انگاری بی توجهی به الزامات مبارزه با پول شویی و... نمونه هایی از راهکارهای پیشنهادی FATF در راه مبارزه با پول شویی است. اهمیت این دسته از جرایم برای این گروه به اندازه ای است که طبق توصیه شماره ۳۹ به کشورها پیشنهاد شده که پول شویی را به عنوان یک جرم مشمول استرداد مجرم اعلام کنند. به این ترتیب که هر کشور باید یا اتباع خود را مسترد کند یا زمانی که یک کشور به تنهایی بر اساس زمینه های تابعیت عمل نمی کند باید در مقابل درخواست کشوری که به دنبال استرداد مجرم است، بدون تأخیر این شرایط را بپذیرد تا مقامات ذیصلاح آنها پیگردهای قانونی لازم را انجام دهند. (رحمانی، ۱۳۸۹: ۹۶)

۲-۳-۲- تحریم کشورهای حامی تروریسم

در این رویکرد عده ای از کشورها کلیه روابط خود را با کشورهایی که به هر نوعی از تروریسم حمایت می کنند، قطع می کنند. این امر موجب انزوای کشور مدنظر شده می شود و با توجه به قطع روابط تجاری و مالی، مقدار قابل توجهی از درآمدهای این کشورها کاسته می شود و مانند قبل نمیتوانند بودجه های مالی تروریست ها را تأمین کنند. در تحریم کشورها مانع درآمدزایی کشورهای حامی تروریسم می شویم تا از این طریق مانع تأمین مالی گروه های تروریستی شویم.

۲- چالش های مقابله با تأمین مالی تروریسم در اسناد ملی و بین المللی

از مهمترین دلایل تقویت جریان های تروریستی در جهان، تداوم تأمین منابع مالی موردنیاز آن ها از طرق مختلف است. لذا به منظور مبارزه با تروریسم، یکی از مهمترین و ضروری ترین راهها، مبارزه با تأمین مالی آن است. در این راستا اتخاذ تمهیداتی برای مبارزه با تأمین مالی تروریسم و اتخاذ هرگونه اقدامی به منظور خشکاندن منابع تأمین مالی تروریسم در اسناد ملی و بین المللی ضروری است.

۲-۱- چالش های مقابله با تأمین مالی تروریسم در اسناد ملی

مقابله با تأمین مالی تروریسم بخشی از تلاش جامع تری است که برای مقابله با تروریسم صورت می پذیرد. از این رو نیازمند تصویب قانون مقابله با تروریسم هستیم که تأمین مالی تروریسم نیز به عنوان یکی از شیوه های مهم مقابله با تروریسم در آن گنجانده شود. گروه ویژه اقدام مالی در سال ۱۹۸۹ با دو هدف، مبارزه با پول شویی و مبارزه با تأمین مالی تروریسم تشکیل شده است، گروه اقدام مالی یک نهاد بین الدول و یک نهاد سیاسی و شبه حقوقی است.

درمجموع گروه ویژه اقدام مالی را می توان سازمانی با ویژگی های خاص برشمرد. کارکرد نهاد گروه ویژه مالی معطوف به ارائه توصیه هایی در خصوص پیشگیری و مقابله با پول شویی و تأمین مالی فعالیتهای تروریستی و اشاعه سلاح های کشتار جمعی است.

کشورهایی که به استانداردهای مربوط به مبارزه با پول شویی و تأمین منابع مالی تروریسم توجهی ندارند، توسط این نهاد در لیست سیاه قرار می گیرند و در نتیجه بانکها و مؤسسات مالی و بنگاههای اقتصادی، همکاری خود را با کشورهای در لیست سیاه قطع می کنند. ایران در راس کشورهای غیر همکار و در لیست سیاه این گروه قرار گرفته است؛ در ژوئن ۲۰۱۶ بیانیه از سوی FATF صادر شده و برای هجده ماه ایران از لیست سیاه به حالت تعلیق درآوردند و چنین مطرح کردند که ایران در این مدت اقدامی انجام ندهد به لیست سیاه باز خواهد گشت.

به رغم یک درجه بهبود وضعیت و تعلیق برخی محدودیتها علیه ایران به مدت یکسال در نشست اخیر «گروه ویژه اقدام مالی» «FATF» زمینه ای را برای خروج ایران از لیست کشورهای پرخطر و متعاقباً فراهم شدن امکان فعالیت بانکها، مؤسسات مالی و بنگاه های اقتصادی را فراهم می کند.

در همکاری با گروه ویژه اقدام مالی هیچ الزامی وجود ندارد که ایران را ملزم به تبعیت از تحریم های آمریکا کند. همچنین در متن برجام قید شده است که کلیه اشخاص ایرانی می توانند با یکدیگر روابط مالی و اقتصادی داشته باشند. بنابراین بیان، همکاری با گروه ویژه اقدام مالی منجر به خود تحریمی نخواهد شد. (William E. Holder, 2003, 85)

۱-۲-۱- عدم تعریف واحد از تروریسم؛ منجر به برخورد دوگانه و تبعیض آمیز

واقعیت این است که جامعه بین المللی تاکنون موفق به ارائه تعریف اجتماعی از تروریسم در معنای کلی آن نشده است. علت این ناتوانی هم در اختلاف نظر دولت ها در شمول یا عدم شمول تعریف تروریسم به فعالیت های تروریستی گروه های رهایی بخش و تروریسم دولتی نهفته است. نتیجه این اختلاف نظر به نوبه خود آن است که تعریفی که هر دولت از تروریسم ارائه میدهد در حقیقت بازتابی از واقعیت های سیاسی و اقتصادی آن جامعه در بستر زمان است.

۲-۲- موانع مقابله با تأمین مالی تروریسم در اسناد بین المللی

برای مبارزه با تأمین مالی تروریسم در اسناد بین المللی و جهانی با موانعی مواجه هستیم که به آن اشاره خواهیم کرد.

۱-۲-۲- نقش اندک منابع مالی در شکل گیری و ادامه حیات سازمان های تروریستی

وجود منابع مالی برای ادامه حیات سازمان های تروریستی و اجرای عملیات و جنگ با مخالفان ضروری و اجتناب ناپذیر است. هیچ گروهی بدون پول نمی تواند عملیات های تبلیغاتی، نظامی و تروریستی اجرا کند به عبارت دیگر این عامل علت شکل گیری این گروه ها و یا علت عملیات های تروریستی نیست، بلکه لازمه و جزء ضروری محسوب می شود، منابع مالی ابزاری است که بدون آن تروریست ها نمیتوانند به اهداف خود برسند. بر این اساس ما در این رویکرد با کنترل ابزار، این گروه ها را صرفاً تضعیف می کنیم و ادعاهایی مبنی بر نابودی آن ها نداریم. (چاووشی و کرامتی معز، ۱۳۹۷: ۱۱۶)

۲-۲-۲- اختلال در بازارهای مالی

برخی از پیروان لیبرالیسم اقتصادی بیان می کنند که بازارهای پولی و مالی باید با کمترین دخالت دولتی اداره شوند وضع قوانین و استانداردهای پول شویی و تأمین مالی تروریسم سبب رخنه دولت در این بازارها به بهانه نظارت می شود و در نهایت مانع از کارکرد طبیعی این بازارها خواهد شد.

۳-۲-۲- قوانین مبارزه با تأمین مالی تروریسم، مانعی بر سر راه جهانی شدن

توسعه استاندارد های مالی بین المللی نرم برگرفته از ساختار مالی بین المللی جدید (NIFA) است و طوری طراحی شده است تا عدم پایداری مالی بالقوه در ارتباط با جهانی شدن را بیان کند. استفاده از عبارت های بهتر است و یا دوباره بهتر است توسط حقوق و قوانین ملازم شود در استاندارد های بین المللی وضع شده توسط نهاد های بین المللی مانند FATF شامل دستورات اجباری است که مقامات کشور ها را ملزم می کند بفهمند که ما مؤسسات مالی آنها و یا مؤسسات خیریه و غیر انتفاعی (DNFBP) را اجبار می کنیم تا با توصیه ها تطابق پیدا کنند. (چاووشی و کرامتی معز، ۱۳۹۷: ۱۱۹)

۴-۲-۲- عدم تناسب این اقدامات با تهدیدات تروریسم

هدف تروریست ها قانع کردن دولت ها و یا سازمان های بین المللی برای انجام کاری و یا جلوگیری از انجام کاری با استفاده از ابزار رعب و وحشت عمومی است. قطعاً تروریست ها چیزی بیشتر از هدف خویش نمی خواهند اگر هدف عمده تروریست ها برخاستن رعب و وحشت عمومی برای مجبور کردن دولت ها برای تغییر ضد تروریستی بعضاً حتی بیشتر از خود تروریسم است. (اسماعیلی، ۱۳۹۵: ۱۲۲۱)

تکامل پاسخ های بروکراسی (اداری) به این مشکل بسیار بیشتر از تکامل خود مشکل است و غیر متناسب با تهدیدات است. معیارها و اندازه گیریه برای محافظت از جامعه در مقابل تروریسم چه در بخش تأمین مالی و یا هر جای دیگر تأثیر خود را از دست خواهد داد. (چاووشی و کرامتی معز، ۱۳۹۷: ۱۲۰)

نتیجه گیری

کشورهای توسعه نیافته به علت قلت منابع مالی و نیاز به اجرای طرحهای کلان اقتصادی، بیشتر از سایر کشورها نیازمند جلب سرمایه خارجی هستند و لذا باید مکانیزم هایی را طراحی نمایند که تا حد ممکن بیشترین منابع مالی را جهت فعالیت های اقتصادی خود جلب کنند. در جهانی که اجرای موثر استانداردهای راجع به پول شویی و تأمین مالی تروریسم یکی از پیش شرطهای اولیه برقراری ارتباط با بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری و در نهایت جذب منابع مالی خارجی است، لازم است که استانداردهای یاد شده به طور کامل در کشور اجرا گردند. همچنین اجرای داوطلبانه این استانداردها در کشور موجب آن خواهد شد که از مداخله برخی سازمانهای مالی بین المللی در امور بانکی و اعتباری به بهانه عدم اجرای این استانداردها جلوگیری شود و استقلال نظام بانکی کشور از صدماتی که به این لحاظ آن را تهدید می نماید حفظ گردد. در این راستا و با توجه به موارد ذکر شده، صندوق بین المللی پول و گروه بانک جهانی می توانند با جهت دهی به سیاست ها و رویه های خود در راستای تحقق اهداف رژیم حقوقی مبارزه با پول شویی از طریق تبیین این قواعد و ایجاد سیاست هایی در جهت اجرایی شدن هر چه بیشتر این قواعد از طریق ارائه مشوق ها یا اعمال محدودیت هایی برای کشورهای عضو در تحقق این رژیم حقوقی ایفای نقش کنند.

دولتمردان هر کشوری باید در پذیرش این استانداردها جانب احتیاط را مد نظر داشته باشند و این استانداردها را به گونه ای رعایت نمایند که کمترین تعارض را با حقوق داخلی ایجاد نماید. پذیرش استانداردهای گروه ویژه اقدام مالی البته هزینه های کمتری دارد چرا که این استانداردها در اغلب موارد بدون قانونگذاری و از طریق دستورالعمل ها و بخشنامه های نهادهای ناظر مالی و پولی مانند بانک مرکزی، سازمان بورس و بیمه مرکزی و مانند آن هم ممکن خواهند بود.

منابع

- اسماعیلی، مهدی (۱۳۹۵) پیشگیری از تروریسم در سیاست جنایی تقنینی ایران، دایره المعارف علوم جنایی (مجموع مقالات تازه های علوم جنایی)، تهران: انتشارات میزان، کتاب دوم، چاپ دوم.
- چاووشی، محمد صادق، کرامتی معز، هادی (۱۳۹۷) چالش ها و موانع مقابله با تأمین مالی تروریسم، فصلنامه تخصصی علوم سیاسی، سال چهاردهم، شماره ۴۲.
- رحمانی، حلیمه؛ ناظمی اردکانی، مهدی (۱۳۸۹) ۹ + ۴۰ توصیه در مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم، حسابرس، شماره ۴۹.
- صبوری پور، مهدی (۱۳۹۵) تعامل رازداری بانکی و شرکتی با پول شویی، مجموعه مقالات همایش سیاست جنایی ایران در زمینه جرمهای اقتصادی: چالشها و راهکارها، دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی.
- William E. Holder, The International Monetary Fund's involvement in combating money laundering and the financing of terrorism, MCB UP Ltd, 2003.